

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: *DUMINEC'A.*

PRETIULU ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungari'a :
Pe unu anu 5 fl.—cr., pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr.
Pentru Romani'a si strainetate:
Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.

PRETIULU INSERTIUNILORU:

Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu
cam 150 cavinte 3 fl.; pana la 200 cavinte 4 fl.;
si mai sus 5 fl v. a.

Correspondentiele se se adreseze Redactiunei

„BISERIC'A si SCÓL'A.“
Er banii de prenumeratiune la
TIPOGRAFIA DIECESANA in ARAD.

Nr 2135.

Taturoru p. t. inspectori scolari.

Cu 1. Iuliu st. v. a. se incepe in Aradu, in institutul teologicu-preparandialu cursu de musica vocala cu durata de 20 de dile, sub conducerea professorului de music'a vocala a institutului pentru acei invetiatori, cari dorescu a se desvoltá in ramulu acest'a. Invetiatoriloru, cari se voru presentá, li se va face indemanare pentru cortelu in edificiulu institutului. Esei pofítu a publicá acést'a in cerculu submanuatu.

Aradu, din siedinti'a consistoriala dela 8/20. Iunie 1889.

Ioanu Metianu, m. p.
Episcopulu Aradului.

Actulu santírei noului Episcopu alu Caransebesiului.

Astadi se seversiesce in biseric'a Domnului actulu solemn, actulu mare alu chirotonirei intru Episcopu a Parintelui Archimandritu *Nicolau Popea.*

Pré Santitii Archierei ai biseric'e romane inaltia astadi sfintele loru rugatiuni catra Celu Atotputernicu, cá se reverse intru prisosintia darulu Seu asupra celui chlamat la Apostolia prin votulu clerului si poporului, prin votulu Présantitiloru Archierei si din grati'a Unsului Seu, a Maiestátii Sale; ér biseric'a si poporulu romanu din acésta tíera privesce cu pietate la acestu santu actu, si ascépta cu incedere pagorírea darului Duchului santu asupra alesului Domnului, „pentru ca din darulu Domnului sum ceea ce sum, si nu dupa a mea nevrednicia“ a disu despre apostoli'a s'a apostolulu gintiloru.

Santu este actulu, carele se seversiesce astadi

prin punerea maniloru Pré Santitiloru nostri Archierei, pentru ca santu este Domnulu, carele trimete darulu Seu asupra biseric'e Sale.

Unu actu de bucuria este pentru biseric'a acestu santu actu, pentru ca prin elu se incununéza, si se sfintiesce dorinti'a clerului si poporului in exercitiulu drepturiloru sale, dorinti'a Pré Santitiloru sei Archierei in exercitiulu drepturiloru si ingrijirei facia de sant'a nóstra biseric'a si parintésc'a gratia a Maiestátii Sale facia de acésta santa biseric'a.

A voitu Ddieu, cá astfelu se decurga precum a decursu actulu acestei insemnate alegeri. A voitu Ddieu, cá clerulu si poporulu alegatoriu se se pronuncie intr'o forma démna, a voitu Ddieu, cá dorinti'a clerului si poporului alegatoriu se fia un'a si aceeaasi cu dorinti'a Pré Santitului sinodu Episcopescu, a voitu Ddieu, cá acésta indoita dorintia prin Pré Santitii Archierei si in specialu prin energic'a intrepunere a Escelentiei Sale, parintelui Archiepiscopu si Metropolitu Miron Romanul, se fia fidelu interpretata inaintea préinaltului Tronu si a corónei tierii.

Multiemim lui Ddieu pentru ingrijirea si darulu Seu facia de biseric'a S'a; si multiemirea biseric'e nimeni nu va fi in stare, cá se-o conturbe; si daca astadi amintimu aici si o astfelu de imprejurare, o facem, pentru cá cei ce ne voru urmá se afle, si se scie la timpulu loru, — ca dupa ce a urmat pré inalt'a resolutiune de aprobare s'a gasit intr'o parte órecare unu glasu, carele si-a permis a incercá se detraga din valórea armoniei in exercitiulu drepturiloru si detorintiei implinite conscientiosu si cu demnitate a factoriloru indreptatiti, — carele s'a incercat chiar se detraga din nedisputabilulu meritu alu Escelentiei Sale parintelui Metropolitu, aducendu

de buna seama cu vre o intentiune óre care alegerea din Caransebesiu in reportu cu cestiunea „ajutorului de statu alu archidiecesei.“

Dar Ddieu le vede, si le scie tóte; ér noi ómenii cunóscemu si decursulu alegerii de Episcopu din cestiune si istoriculu cestiunei ajutoriului de statu. De aceea nu vom reflectá nimenui nici unu cuventu, pentru ca „in versta suntem“ toti, si toti vom fi scíindu ceea ce facem; si mai bine, decât noi, voru judecá de buna seama apoi asupra tuturor acteloró nóstre cei ce ne voru urmá.

Nu ne conturba, si nu ne póte conturbá intru nimicu acelu glasu, amintitu mai sus; ci multiemindu lui Ddieu pentru „tóte câte a facutu noue,“ ne inchinám cu pietate santului actu, ce se seversiesce astadi prin Présantitii nostri Archierei si dicemu:

Se traiésca Maiestatea S'a, augustulu nostru Imperatu si Rege apostolicu!

Se traiésca clerulu si poporulu alegetoriu.

Se traiésca Pré Santitii Archierei ai bisericei nóstre!

Se traiésca alesulu si Pré Santitulu Episcopu alu eparchiei Caransebesului Nicolau Pope'a; si darulu lui Ddieu se-i ajute intru prisosintia, cá se corespunda pre deplin acceptáriloró si increderii clerulu si poporulu Eparchiei sale!

In timpulu esameneloró publice.

Repórte multe primimu din diferite párti ale eparchiei despre resultatulu esameneloró publice in scólele nóstre elementarie, si in cele mai multe din aceste repórte ni-se aréta, ca esamenele constata progresu.

Ne bucurámu de acestu progresu. Elu este o dovéda despre o conscientiósa lucrare, carea astadi ni-se impune la toti de o potriua mai multu, decât ori cand, — pentru ca numai prin progresulu din scóla voru poté prentimpiná generatiunile viitórie la timpulu seu multe trebuintie ale vietii.

Este grea viéti'a de astadi, pentru ca s'au inmultitu trebuintiele ómeniloró; dar cand gandim, ca scolarii de astadi voru avé se traiésca preste treidieci, preste patrudieci si preste cindieci de ani, — si cand, judecandu dupa mersulu lumii, cugetám, ca trebuintiele vietii generatiuniloró viitórie voru fi mult mai multe si mai mari, decât cele ale vietii de astadi, progresulu de astadi alu scóleloró nóstre póte se ne multiemésca numai in parte, — si in acelasi timpu se ne constate, ca potem, si trebuintia este a face mai multu din ceea ce numimu, si constatám astadi, ca este progresu.

Progresulu in scóla póte se fia mare, nu ne indoimu, si esamenele anuali potu se dovedésca a-

cestu progresu; dar acésta dovéda póte se fia de natura numai transitoria, daca progresulu aretatu prin scóla nu va fi tot de odata unu progresu in viéti'a micutiloró de astadi si a barbatiloró de mane. Scól'a nóstra bine face, ca la sfersituló fie-carui anu aréta sporiulu, ce l'a potut face prin instructiune. Adevematulu sporiu alu scólei se aréta inse numai, cand scolarulu a intratu in viétia, pentru ca numai viéti'a póte se dea cuiv'a testimoniú, daca a fost buna scól'a, in carea a umblatu, si daca in adeveru cinev'a s'a folositu de ajunsu de bunatátile scólei, atât pre timpulu cand o cercetá, cât si dupa aceea.

Esamenulu din scóla seamana intru tóte cu ceea ce dicu cuvintele: „diu'a buna se cunóscce de deminéti'a.“ Dar o di este numai o di, si póte se fie buna ori rea, se trece; si dupa ea vinu altele multe, cari potu se fia bune, si acestea prin bunatatea loró potu se suplinésca reutatea dilei, in carele sórele de diminétiá ne-a insielatu.

Dar esamenulu din scóla trebuie se fia garantia pentru viéti'a intréga a unui omu.

Si nimenea nu va cutezá se dispute esamenutulu acésta garantia, daca privimu, si credemu scól'a de ceea ce ea este, si trebuie se fia: de o oglinda a vietii generatiuniloró viitórie.

Cand este in stare a servi esamenulu din scóla de o astfeliu de garantia nensielatória?

Vom încercá a respunde la acésta întrebare, ca *totdeun'a, seau nici odata*. Si sperám a nu ne contradice, respundiendu astfeliu.

Esamenulu, pre carele lu-prestéza unu pruncu astadi in scóla, este, si trebuie se fia o garantia pentru viéti'a lui viitória, daca din acestu esamenu se poté vede si semti de omulu cu ochiu ageru, ca scól'a, in care a umblatu acestu pruncu, nu a *instruatu numai*; ci mai pre sus de acést'a si-a estinsu tóta atentiunea si puterea intru a *crește si a educá: intru a determiná vointi'a scolariului de astadi pentru intrég'a lui viétia, de a fi statornicu intru a face binele, si statornicu si neclatitu intru a-se ferí de reu*.

Dar póte se fia ceea ce scriem noi astadi aici o teoria cá tóte teoriile, unu lucru de valóre, seau o litera muta. Pentru ca pretensiunea de sus, cuprinsa in ceea ce se cere dela scóla si dela esamenu, se pare, si este in adeveru o mare pretensiune.

Fórte bine. Este mare, si inca fórte mare acésta pretensiune; dar este idealulu, pentru carele propriamente esista scól'a, si pentru a carui realizare chiamata este a lucrá acésta dummedieésca institutiune. Si faptu este, ca numai intru cât póte ajunge scól'a acestu idealu, numai intru atât'a si-a facut, si si-face detorinti'a. Altcum nu.

Fara o vointia firma si resoluta de a face binele si a-se ferí de reu viéti'a ómenésca este cá si o naia fara carmaciu, lasata pre luciulu mării prada furiei valuriloró. Ceea ce este cármaciulu bunu pentru o naia, aceea este, si trebuie se fia scól'a pentru

fiitoriulu omu; *ér carmaciulu omului in viétia este vointi'a, si cunoscintiele cascigate din scóla si din viétia sunt numai hain'a, in care se imbraca si instrumentulu, prin carele lucréza acésta vointia.*

Este apoi naturalu, ca cu cât are cinev'a mai multe cunoscintie, cu atât vointi'a s'a se póte afirmá mai usioru si mai cu succesu, si cu atât póte dá omulu mai multe semne de viétia.

De aceea ingrijirea cca mai mare a scólei trebuie se fia indreptata intru *formarea vointiei si a caracterului eleviloru.*

Vointi'a si caracterulu fiitoriului omu numai atunci este pre calea de n se formá in modu determinatu, déca sta in strensa legatura cu calea care duce spre perfectiunea crestinésca; *ér perfectiunea crestinésca este idealulu tuturoru scóleloru cu caracteru bisericescu-confessionalu.*

Va se dica, esamenulu, ce-l prestéza elevulu in scóla este tot-déuna garantia pentru viéti'a fiitoriului omu, déca se aduce in legatura cu idealulu scólei si cu perfectiunea crestinésca; altcum in esamenu putemu se vedemu numai, ce feliu de cunoscintie si-au insusitu elevulu si prin urmare numai o parte din activitatea scólei.

Vom cunósce deci din esamenu, incât scól'a a educatu, déca mai cu seama vom privi si esaminá tienut'a scolariloru, modulu, cum respundu si cum cred densii a-si valorá cunoscintiele castigat in scóla, atunci, când voru iesi in viétia. De aceea, fle-care intrebare trebuie se fie intogmita astfelu, cá din ea sè se véda si cunósca, legatur'a dintre scóla si viétia.

Astfelu credemu, cá nu amu esageratu, când am enunçiatu mai susu, ca esamenulu totdéuna este o garantia, pentru viéti'a viitóre a scolariloru.

Prin urmare, esamenele dela finea acestui anu scolasticu sunt pentru toti cei ce au ingerintia in activitatea scólei, de o indoita valóre; si anume parintii, invetiatoriulu, inspectorulu scolaru si auctoritatea scolara se potu convinge, déca prin activitatea anului' espiratu amu adausu ceva la bunastarea generatiuniloru viitóre, si in acela-si timpulu se potu convinge si potu cunosce si scaderile, pentru ce in genere nu s'a adausu, séu pentru ce nu s'a adausu in mesur'a necesaria.

Cu rezultatulu obtienutu in acést'a directiune putemu se fimu multiamiti séu nemultiamiti in câtu pentru anulu acest'a, dara ori cât de multiamitoriu ar fi rezultatulu de astadi acela-si rezultatu nu ne mai póte multiami in anulu viitoriu.

Astfeiu judecatu esamenelu publicu devine o scóla practica pentru toti factorii, care au ingerintia in administratiunea scóleloru nóstre.

Asupra acestei scóle practice am avutu a atrage de astadata atentiunea celoru cheuati, si deci ceremu dela toti, cá judecând asupra rezultatelor obtienute prin esamene sè se ia dispositiunile necesarie, cá in directiunea amintita mai susu, si anume:

in formarea vointiei eleviloru si in punerea scólei in cea mai stricta legatura cu viéti'a, sè se póte face totu mai multu progresu in scolele nóstre.

Din istori'a inerestinàrii Romaniloru.

Notiuni generale despre aplicarea vechiloru Romani la diverse culte divine, si mai vertos la cultulu crestinescu.

(Continuare si fine.)

Alu patrelea Romani Grestini.

In faptele apostoliloru, cetimu: „Când s'au implititu diu'a Rusaliiloru, erau in Ierusalimu locuitori Judei barbati cucernici dintre totu neamulu ce este sub ceriu, — precum si nimernicii, seu strainii romani. Sântulu Petru apostolulu cu cei unspredece insufletiti prin spiritulu santu, si-au aradicatu glasulu seu, si s'au adaugatu intru aceea-si di la biserica, ca la 3000 de suflete.“ (Faptele apost. 2. 15. 10. si 41.) Éra Petru si Ioanu impreuna sau suitu in templu in ciasulu rugaciunei a 9-le si predicand au adausu bisericei ca la 5000 de barbati. (Faptele apost 3. 4.) Este afara de tóta indoial'a, ca intre acesti'a convertiti au fostu si romani, carii din premisele erau pré aplicati se auda ceva nou, si se primésca crestinismulu.

Alu cincelea remanu crestinu.

La faptele Apostoliloru cetimu mai departe ca santulu Petru Apostolulu in Cesaria au convertitu la Christos pre Centurionulu Romanu, Corneliu din ceat'a ce se dice Italianésca. „Era in Cesaria unu barbatu, anume Corneliu, sutasiu din ceat'a ce se dice Italianésca, cucernicu si temetoriu de Ddieu cu tóta casa lui, facéndu milostenii multe poporului si rugându-se lui Ddieu totdéun'a. — Acel'a a veditu in vedenie, ca la al 9-lea ciasu din di, pre ângerulu lui Ddieu intrandu catra elu si dicéndu: Corneliu! Éra elu cautându pre dansulu si infricosindu-se a disu: ce este Dómne? si a disu: rugaciunile Tale si milosteniile Tale, s'au suitu in pomenire inaintea lui Ddieu. — Si acum trimite barbati la Ioppe, si chiama pe óre care Simeonu ce se numesce Petru, si acest'a 'ti va spune ce trebuie se faci — si au facutu asia, si venindu Petru iau poruncitu sè se boteze in numele Domnului si s'au botezatu“ (Faptele Apostoliloru 10. 1—7 si 48.)

Avemu cuvèntu a crede, cá si Corneliu, ca si ceialalti toti ai sei, centurionulu si omulu imparatescu din Capernaum si Longinu de langa crucea Domnului, au auditu pentru prima data elementele invetiaturei crestinesti, din Insasi gur'a Dlui Isusu Christos, de se numesce, cucernicu, temetoriu de Ddieu, cu tóta cas'a s'a, facéndu milostenie multa poporului, si rugându-se lui Ddieu totdéun'a.

Corneliu se chiama de biserica, incepetura, si patârg'a bisericei din pagani, despre care asia canta biserica in mineiu la 13. Septemvrie, cand presnuim amintirea lui la condacu, glaslu 4. „Inceputura santa

biserica din pagani, te-au luat pre tine cel'a ce ai luminatu pre d'ns'a, inbunatatitele tale fapte santietoriule de taina, de Ddieu intielepte Corneliu !" In sinacsariulu dilei din a 13. Septemvrie aflamu scrisu despre Corneliu, ca dupa ce si-au implinitu vieti'a apostolicesce, s'au dusu catra Ddieu, adeca nu s'au seversitu Mucenicesce, si totu-si din tropariulu lui, se vede ca au muritu mor'te Mucenicésca. „Muceniculu teu Dómnne Corneliu“ precum si din stichir'a a II-a dela vecernie : „Pentru aceea te fericimu ca pre unu Ierarchu cuprinsu de Ddieu, si ca pre unu mucenicu nebiruitu veselindu-te Corneliu ! numai decumva sub implinirea de vieti'a Apostolicesca nu vom intielege martiriulu, carele toti apostolii afara de Ioanu l'au suferitu, si s'au finitu cu mor'te mucenicésca, s'au decumva sub persecutiunile, si scarbirile lumei acesteia nu vomu intielege martiriu ?!

Alu siaselea Romanu Crestinu.

Strabatédu santulu Pavelu Apostolulu, si cu Varnava, in insula Cipru pana la Pafu, vestindu euventulu lui Ddieu, in Sinagogurile Iudeiloru „au aflatu pre ore care vrejitoriu profetu mincinosu Iudeu, alu carui nume era Varius, care era impreuna cu diregatoriulu Sergie Pavelu barbatu intieleptu, acest'a chiemandu pre Barnav'a si pre santulu Pavelu, poftea se auda dela densii cuventulu lui Ddieu. — Éra Elima vrejitoriu — asia se tálcuia numele lui — sta in potriua, cautádu se intórca pre diregatoriulu dela credintia. Éra Saulu celu ce se dice Pavelu ; umpládu-se de duhulu santu, si cautádu la elu au disu : Oh ! plinule de tóta vieni'a, si de tóta reutatea, fiulu diavolului, si vrajmasiu a tóta dreptatea, nu vei resvreti cáile Domnului cele drepte ? si acum éta man'a Dnmului este preste tine, si vei fi orbu nevedindu sórele pana la unu timpu. Si indata au cadiutu preste elu ciatia si intunerecu, si umbládu împrejuru, cautá ducatoriu de mana, atunci diregatoriul vediendu cele ce s'eu facutu, au crediutu mirádu-se de invetiatur'a Domnului“. (Faptele Apostoliloru 13, 6—13.)

Sántulu Ieronimu scrie, ca Sergie Pavelu au fost primulu din Ordulu Senatoriloru Romani, care a crediutu in Christos, si a primitu Crestinismulu, in memori'a carui'a santulu Pavelu Apostolulu, a vóitu sè se chime Pavelu cà-ci mai nainte se chieamá Saulu „*Sanctus Hieronimus dicit quod Sergius Paulus ex senatoribus Romanis fuit primus qui factus est Cristianus, et in memoriam illius voluit sanctus Paulus vocari Paulus, antea Saulus vocatus est.*“ (Andreas Iosephus Illyés Vita sanctorum pars II-a, in vita sancti Pauli pag. 155.)

Alu sieptelea Romanu Crestinu.

Santulu Evangelistu Luca, Evangeli'a si Faptele Apostoliloru o dedica cutarui Theofilu, care dupa santulu Luca si dupa toti scrietorii bisericeii reseriteni si apuseni, a fost romanu de origine. Renumitul scrietoriu bisericescu germanu Martinu Conrad, in opulu

seu „Religio Catholica,“ dice cà Luca i-lu numesce puternicu Κρατιστος titlu care numai presidiariloru romani, ca Felice si Fest i-se da, a buna sama nici Teofilu n'a fost mai micu decât acesti'a, de nu mai mare, Siaguna i-lu numesce imparatu (Siagun'a ist. bis. partea I. §-ul 65. pag. 80.) prin urmare nobilu romanu.

Alu optelea Romanu Crestinu.

Santulu Apostolu Pavelu strabatédu tóta lumea cu predicarea Evangeliului, in a patr'a calatorie a sa a ajunsu pana la Ispania, unde asia de ferbinte a predicatu pre Christosu, încât de graba a esitu vestea lui in tóta Ispania. Antip'a, sotia lui Probu, guvernatoriulu romanu din Ispania, audindu vestea lui Pavelu doria se-lu védia, a vorbi si sa-lu cunósca. Si intr'o di, uitádu-se din curtile sale preste forulu cetatii, a vediutu unu omu de statura si pusetiune seriósá, si indata a cugetatu ca acel'a trebue se fie Pavelu, si a rugatu pre barbatulu seu Probu se-lu chime in casa ; si déca a intratu Apostolulu in casa, s'au deschisu ochii sufletulu Antipei, si a vediutu pe fruntea lui Pavelu Apostolulu scrisu cu litere de aur „*Pavelu marturisoriuulu lui Christosu.*“ Acést'a daca a vediutu Antipa a cazutu la picidorele Apostolului, si l'a rugatu se o boteze, si o a botezatu, si invatiatu in credintia lui Christos, si a botezatu si pre barbatulu ei Probu, ce era din sangele imperatulu Nero, si cu elu pre unu Boeriu mare cu numele Filoteu, si pre alti locuitori ai cetatii acelei'a, si din Ispania. (Vedi Cazani'a la 29. Iuniu.)

Déca vomu luá in consideratiune, ca crestinismulu l'au adoptatu cei mai distinsi si de frunte barbati romani, aplecati in cele mai inalte diregatorii civile si militare, cum au fost Centurionulu si omulu imparatescu din Capernaum, Centurionulu Longinu de langa crucea Domnului, convertiti prin insu-si Domnulu nostru Isusu Christosu, Centurionulu Corneliu din ceat'a Italianésca, botezatu de santulu Petru, Sergie Pavel senatorulu celu renumitu si Probu guvernatoriulu Ispaniei convertitu de santulu Pavelu ; Presidiariulu si judecatoriulu celu potinte, supra numitu imperatulu Teofilu, carui'a Luca îi dedica Evangeli'a si faptele Apostoliloru. Si alti multi carii pentru fric'a Jidoviloru, si a Romaniloru care nu puteau admite se fie adóratu de zeu unu omu resignitu pre cruce, cea mai grósnica si de ocará mor'te, blastamatu este totu celu ce spansura pre cruce, pentru care Christos li era nebunie . . . nu cutezau a-lu marturisi publice, „ca asia se sfatuise Jidovii, ca cine ilu va marturisi pre elu Christosu, se fie scopu din Soboru si Sinagoga“ (Ioanu 9, 22.), pentru aceea numai in ascunsu credeau intr'ensul. Cum au fost, Iosifu din Arimatea fiind si elu invatiecelu alui Christosu, dara intru ascunsu, de fric'a Jidoviloru, (Ioanu 19, 38.) si Nicodimu celu ce mai inainte venise la Isusu nóptea“ (Ioanu 19, 39. Luca 23, 50—52 Marcu 15, 43. Math. 27, 57.) Si Gamaliel Invetiatoriu de lege si cinstitu la totu poporulu, Invetiato-

riulu lui Pavelu si Varnava si Luca, care au aparatu pre Apostoli inaintea Sinedriului Jidovescu dicand: „Barbati Israiliteni! luati-ve sama ce ve-ti se faceti acestoru ómeni — feriti-ve de acesti ómeni si-ila sa-ti, ca acestu sfatu-si acestu lucru, de va fi dela ómeni se va face in nimica. Era de este dela Dumnedieu, nu ve-ti putea se-lu resturnati, ca nu cumva se ve aflati si luptatori in contra lui Dumnedieu. (Fapt. Apostoliloru 5. v. 35—40.) Biseric'a nóstra dinpreuna cu fiulu seu Abletu, ilu venerédia pre Gamalielu cu serbare in a 27. Fauru, unde in sinacsariulu dilei aceste se afla serise. „Éra dascalulu legi Gamalielu si fiulu seu Abletus crediend in Christos s'au botezatu de apostoli. Despre acesti credenti esclama Iudeii „Nu cumva au cunoscutu in adeveru boerii ca acesta este Christosu? Au dóra au crediutu in transulu cinev'a din Boeri s'au diu Farisei? (Ioan 7. 20 si 48.)

Si alti si mai multi inse de frica Jidoviloru nu lu marturisau „Inse si din Boeri multi au crediutu intr'ensul dara pentru frica Jidoviloru si a Fariseiloru nu'lu marturiseau, cá se nu fie isgoniti din sinagoga, cá-ci au iubitu marirea ómeniloru mai mult, decât mărirea lui Ddieu.“ (Ioanu 12, 42 43.)

Daca dicu! Si numerulu credentiloru nobili, si de rangu inaltu, inca ca au fostu asia de mare? Cât de mare a trebuitu se fie atunci din clas'a poporului de mijlocu, si mai vertosu din clas'a sclaviloru, care nici în acésta lume, nici in cealalta, nu aveau nici o manganere sau vreo sperantia, căci romanii nu admiteau inviere si nemurirea sufletului, cu atât mai virtosu o viétia mai ferice in cealalta lume, ci erau tractati, si torturati si in celu mai neuman si selbaticu modu; pre cari Domnulu si Mântuitoriulu nostru Isusu Christosu, care si singuru a fost celu mai mare democratu si eliberatoru, la care nu este nici Elinu, nici Iudeu, nici taere imprejuru, nici netaere imprejuru, nici varvaru, nici Schitu, nici robu, nici slobodu, nici parte barbatésca, nici muérésca, ci Christosu in toti si tóte (Coloseni 3. 11. si Gallateni 3. 28.) iau chiepmatu intr'o familie mare libera crestina, in care toti membri sunt egali intre sine indreptatiti, precum se vede din trimítirea santului Pavel apostolulu catra Fili-monu, pre care i-lu roga, ca pre servulu seu Onisimu convertitu prin elu in Roma la crestinismu se-lu primésca ca pre unu frate „Te rogu dara pentru fiulu meu Onesimu, pre care l'amu nascutu in legaturile mele, care órecând era tie netrebnicu, éra acum si tie si mie de buna treaba. — De acum nu ca pre o sluga, ci mai pre susu de sluga, frate iubitu, mai alesu mie, era cu catu mai virtosu tie si dupa trupu si in Domnulu.“ (Filemon I. 10. si 16.) Cât de mare deci a debuitu se fie numerulu acestora, incât Cesarele Nerone s'a simtitu indreptatitu si nevoitu a incepe persecutiune de sterpire si nimicire in contra loru? Si intru adeveru mare a debuitu se fie fost numerulu acestor'a, incât de sa'r fi scrisu numele fie-caruia, unulu cate unulu, mi se pare ca

nici in lumea tóta n'ar incepe cartile ce s'ar fi scrisu!? (Ioanu 21.)

Ioanu Damsia,
preotu ases. cons. si Insp. scol.

Santirea unei scóle.

Duminea in 4/16. l. c. a avutu locu in comun'a Mineadu prott. Buteni o serbatóre cum n'a mai fost in aceea mica comuna.

In genere, poporulu nostru n'a devenitu inca in starea de a scí pretiuí scól'a dupa meritu. Acést'a se intémpla mai multu din lips'a conducatoriloru adeverati, ceea ce s'a si accentuat cu ocaziunea acestei santiri, dupa cum se va vedé mai josu.

Comun'a Mineadu pana acuma n'a avutu anume o casa pentru scola. Lectiunile se predau in casa pe arenda, adeseori in nisce conditiuni necompatible cu principiile educatiunei. Ne putem nichipuí dar, cáta bucurie este la credintiosii acelei mici comune astadi, când si densii au o casa destulu corespundietóre, redicáta pentru crescerea copiiloru loru. Bucuri'a densilor s'a potentiat si a fost nedescriptibila inse, cu ocaziunea santirei. Cáci la celebrarea santirei au fost nu mai putieni de 9 preoti si 5 invetiatori in frunte cu parintele prot. tractualu Constantinu Gurbanu. Actulu santirei a fost cât se póte de serbatorescu si in-naltiatoru. Dupa seversirea servitiului divinu alu dilei, am iesit cu totii din sant'a biserica — preotii toti imbracati in ornate — indreptandu-ne spre scóla — care e in nemijlocita apropiere de biserica — cântând tropariul si condaculu Pogorírei Dhului St. In scóla s'a seversit santirea apei, apoi parintele protopresviteru Constantinu Gurbanu, dupa cetirea rugaciunei pescrise, tienu o cuventare instructiva si insufletitóre; in care accentuá si aceea cá meritulu ridicárei acestei scóle este in mare parte alu Vener. Consistoriu prin ajutoriulu de 100 fl. v. a ce a datu comunei bisericesci spre acestu scop. Dupa seversirea santirei ne-am rentors in biserica éراسi, cantand in coru doxologi'a cea mare. Poporul, dupa cum am pututu calcula — fiind comun'a numai din 36 familie — a fost aprópe in totalitatea lui de fatia cu mic cu mare.

S'a tienutu apoi in nou'a scóla esamenu cu pruncii scolari, ér mai pe urma parintele preotu Julani ne-au suprinsu cu unu pradiu bogatu, asemenea ne mai usuatu in aceea comuna. Prea On. D. protop. tract. a deschisu si o colecta intre cei presenti adunandu-se preste 10 fl. ér banii dimpreuna cu cól'a de colecta s'a predatu epitropulu localu spre a continuá colect'a in comuna, spre scopulu procurarii de requisite etc. Sub decursulu prandiului s'a tienutu mai multe toasturi: D. protopresviteru pentru sanatatea Pré Santiei Sale dlui Episcopu diecesanu Ioanu Metianu, — parintele Ioane Munteanu pentru D. protop. C. Gurbanu prin a carui zelu si mijlocire s'a redicatu scól'a. A mai toastatu pár. Milian pár. Marcu preot gr. cat. pár. Sabau etc; originalu toastá pa-

rintele preotu alu comunei, Julani S. Ds'a incepù : Dloru, de cand esista acést'a comuna au fost in fruntea diecesei vr'o 4 Episcopi, vr'o 8 protopopi, timpuri inca au fost câte odata mai favorabile de câte cele de astàdi si totu-si comun'a nóstra Mineadu nu si-a redicatu scóla etc. etc. Pe la 6 óre ne-am departatu cu totii mangaiati, ca comun'a inaintéza, ér poporul ne-a petrecutu cu ochii si cu gandulu când va mai fi o astfelu de serbatóre la noi? i. i.

Cianadulu-Serbescu in 5/17 Iunie 1889.

Onorate Domnule redactoru !

Multe afaceri si ocupatiumi cu nou edificat'a biserică pre langa alte agende oficióse, m'au retienutu pana acum de am impliní un'a dintre cele mai cardinali datorintie, fatia de unii Domni, preoti, invatiatori, si crestini, cari la apelulu subscrisului au concursu cu denariulu loru spre scopulu ajutorarei edificarei bisericei nóstre, caror'a prin acést'a se aduce : Multiamita publica. Reverend. Dnu Iulian Bogdanu parochu, si asesoru consistorialu a donatu 5 fl. Spectatulu Dnu Ioanu Suciu, not. com. 5 fl. Reverendisimulu Dnu Georgiu Balanu preotu 3 fl. Spec. Dnu Ioan Sierbanu 3 fl. rentmeist. dominialu. Ioanu Fraticiu jude com. cu 2 fl. toti din Banat-Comlosiu sum'a de 18 fl. v. a. stim. dnu Georgiu Micleu teol. absol. 1 fl. Dsióra Iuliana Iancovicu invetiátóre 40 cr. Spect. Dnu Peter Storianovicu oficiantu dom. 1 fl. St. Dnu Iot'i'a Pavloviciu neg. 1 fl. St. Dnu Antoniu Stefanovicu not. com. 1 fl. Dnu Horváth L. 20 cr. Ilie Stanescu 50 cr. Savu Isacu 30 cr. toti din B. Comlosiu sum'a de 23 fl. 40 cr. v. a.

Reverend. Dnu Stefanu Opreanu parochu si asesoru consist. 4 fl. Spect. Dnu Ioanu Opreanu not. com. 5 fl. St. Dnu Georgie Mezinu jude com. 4 fl. Ioanu Mezinu econ. 1 fl. Georgie Ilinu econ. 1 fl. Sim. Baranu tutoru 1 fl. Georgiu Baranu economu 1 fl. Sim. Mihaiu econom 1 fl. Victori'a Mihaiu 1 fl. Filipu Mihaiu 1 fl. Constantinu Luchiciu 50 cr. Elena Isacu 10 cr. Meletie Minisianu 1 fl. Ulsernits 30 cr. Vich. Popovicu 10 cr. Georgiu Ciobanu 10 cr. Ioanu Bucuru 4 cr. Eremia Barbu 10 cr. Damian Bucuru 5 cr. Andreiu Galetariu 10 cr. Sofia Serbu 10 cr. Constantinu Isacu 10 cr. Mihaiu Baranu 10 cr. Georgie Simeonu 10 cr. Petru Marinko 10 cr. Georgie Marinko 15 cr. Arion Mihaiu 8 cr. Flórea Tempianu 20 cr. Gligoru Crisianu 10 cr. Petru Flesieru 50 cr. Pavelu Fumoru 50 cr. Vlasie Barbu 20 cr. Todoru Boranu 20 cr. Petru Baranu invet. 50 cr. cass'a bisericei 2 fl. 40 cr. toti din Nereu sum'a 27 fl. 72 cr. M. O. D. Teodor Popovicu paroch si inspect. scol. 5 fl. M. O. D. Dimitriu Marcovicu parochu 3 fl. M. O. D. Pavelu Mercea 1 fl. v. a. toti din Sietinu sum'a de 9 fl. v. a.

Comun'a bisericei din Nadlacu 20 fl. M. O. D. Georgie Sierbanu parochu 1 fl. St. D. Samsonu Lugosianu 4 fl. St. D. N. Chicinu invet. 1 fl. I. Coracionii invetiati. 1. fl. Nicol. Margineanu econ. 1 fl. alti doi Dni 80 cr.

Din comun'a Pesacu : Reverend. D. Andreiu Fizeianu parochu 2 fl. Terentiu Miculescu paroch 3 fl. Stanoilovicu Urosiu not. com. 3 fl. Stefanu Serbu vice-not. 1 fl. Atanasiu Dobosiu tutoru biser. 1 fl. Georgie Biesiu jude com. 2 fl. Ioanu Tripa cand. not. 1 fl. Damianu Marianu cas. com. 50 cr. Andreiu Danila vice jude 80 cr. Mihaiu Bogdanu econ. 50 cr. Ecath. Bogdanu 20 cr. Eutimiu Bujoru invet. 2 fl. Dimitrie Mesarosiu 2 fl. Aurelianu Isacu negut. 1 fl. Antoniu Biesiu econ. 1 fl. Petru Danu econ. 1 fl. Anghelia Biesiu 30 cr. Lihaiu Biesiu scolaru 20 cr. Mihaiu Slatina 50 cr. Pavelu Iovanu 10 cr. Stefanu Niculitia 30 cr. Petru Tientoriu 50 cr. Maxa Mi-

losiu 1 fl. Vasil. Ardeleanu 50 cr. Ioanu Bogdanu 20 cr. Nicolae Magdinu econ. 50 cr. Petru Brancu 30 cr. Ioanu Danu dil. 30 cr. Stefanu Satia 30 cr. Petru Niculitia 20 cr. Damianu Boariu 30 cr. Elia Bogdanu 30 cr. Vasilie Selegeanu 50 cr. Iina Seleg. 10 cr. Georgiu Seleg. 10 cr. Sanda Seleg. 10 cr. Eva Seleg. 5 cr. Ioan Seleg. 5 cr. Jiva Andrasiu 10 cr. Georgie Bogdanu econ. 30 cr. Vas. Bogdan scolaru 10 cr. Roesa Bogdanu scol. 10 cr. Veta Bogdanu scol. 10 cr. Petru Bogdanu 5 cr. Ioanu Bogdanu 10 cr. Domianu Bogdanu 10 cr. Petru Bogdanu 10 cr. Anna Bogdanu 20 cr. Softa Bogdanu 10 cr. Pera Bogdanu 10 cr. Vasilie Bogdanu 10 cr. Iela Vlascu 5 cr. Stefanu Bogdanu 30 cr. Sofie Bogdanu 20 cr. Cuzmanu Bogdanu 20 cr. Lenca Bogdanu 10 cr. Georgie Bogdanu 10 cr. Iosifu Bogdanu 5 cr. Cuzman Bogdanu econ. 40 cr. Catitua si Sofia Ardeleanu câte 30 cr. Sanda Ardeleanu 5 cr. Save Graure din St.-Nicolau-Mare 16 cr. Ioanu Milosiu 50 cr. Anghelia Milosiu 30 cr. Ioanu Milosiu 20 cr. Anna Milosiu 10 cr. Sida Milosiu 10 cr. Petru Milosiu 20 cr. Vasilie Serdinéntiu econ. 50 cr. Eva Serdinéntiu 30 cr. Todor Dobosiu 20 cr. Pavelu Ruianu din Secusigiu 30 cr. Simion Ardeleanu 10 cr. Sida Ardeleanu 20 cr. Cuzman Ardeleanu 10 cr. Catitia Ardeleanu 10 cr. Domianu Ardeleanu 30 cr. Todor Ardeleanu 20 cr. Traian Ardeleanu 10 cr. Catitia Ardeleanu 10 cr. Persida Ardeleanu 10 cr. Damian Bogdanu 30 cr. Catitia Bogdanu 20 cr. Lena Bogdanu 20 cr. Traian Bogdanu 20 cr. Anna Bogdanu 20 cr. Lena Bogdanu 5 cr. Ioanu Bogdanu 20 cr. Ioanu Hoekl 50 cr. Ana Ardeleanu 20 cr. Steva Ardeleanu 20 cr. Veta Ardeleanu 10 cr. Sida Ardeleanu 10 cr. Mariutia Ardeleanu 10 cr. Partenie Angelu 1 fl. Georgie Angelu studentu 50 cr. Maria Angelu 40 cr. Todoru Minteanu 20 cr. Catarina Selegeanu 50 cr. Vasilie Latia 20 cr. Petru Latia 10 cr. Damianu Niculitia 30 cr. Todoru Magdin 50 cr. Aranyi Frid. 1 fl. Csizsek György 40 cr. Vasilie Dragoiu 50 cr. Adam Slatina 30 cr. Nicolau Milosiu 20 cr. Georgie Tientoiu 50 cr. Lucretia si Parascheva Tientoiu câte 25 cr. Sife si Eva Tientoiu câte 10 cr. Iosifu Tientoiu 20 cr. Ioanu si Vasilie Tientoiu câte 10 cr. Vasilie Dobosiu 30 cr. Vasilie Marianu turturiu 40 cr. Todor Marta, Vasilie si Flórea Ardeleanu câte 10 cr. Petru Slatina 10 cr. Ioanu Dosa 1 fl. Georgie Dosa 40 cr. Simion Milosiu 20 cr. Constantinu Milosiu 20 cr. Dam. Nevrincianu 50 cr. Ilie Milosiu 50 cr. Mihail Tientoiu 10 cr. Iulian Milosiu 30 cr. Lazar Avram 50 cr. Georgie Biésiu 50 cr. Ivanichia Docea 20 cr. Gavrilă Fâmi 30 cr. Mihaiu Mincu 1 fl. toti din Pesacu. — Suma 54 fl. 46 cr. v. a.

Eli'a Telescu
parochu gr. or. rom.

D i v e r s e.

* *Pré Santi'a S'a*, parintele Episcopu alu Aradului *Ioanu Metianu* a plecatu Vineri'a trecuta cu trenul de dupa amédi la Sibiu pentru a participá la actulu solemn alu santirei intru Episcopu a Pré Cuviosiei Sale, parintelui archimandritu Nicolau Popea.

* *Pré Cuviosi'a S'a*, parintele archimandritu *Nicolau Popea* a depusu juramentulu de fidelitate cá Episcopu alesu si intaritu alu eparchiei Caransebesiului inaintea Maiestátii Sale in diu'a de 5/17 Iunie a. c. la 10 óre inainte de amédi in Vien'a.

* *Esamenele publice* la seminariulu diecesanu s'a inceputu Luni'a trecuta, si se voru continuá si in decursulu septemanii viitórie conform programei publicate

de noi in unulu din numerii trecuti, ér Duminec'a viitória se va incheiá anulu scolasticu, si se va oficiá unu „Te-Deum“ in biseric'a catedrala. La esamene a asistatu si de asta data pana Vineri la amédi si Pré Santi'a S'a, parintele Episcopu Ioanu Metjanu, spre a se poté convinge in modu directu despre rezultatele instructiunei.

* **Esamine.** Din inspectoratulu Aradului, ni se raportéza ca esamenile de estimpu la scólele poporale s'au tienutu cu resultatu fórté inbucuratoriú; frecuentatiunea scolara inbunatatita si diliginti'a invetiatoriloru din zi in zi facu scóla mai iubita, ér de aici urméza ca parintii incepu a vedé necesitatea invetiaturei in mesura totu mai mare.

Unu pretenu alu scóleloru, carele au luat parte la mai multe examene ne impartasiesce ca in Arad la scól'a diu centru unde e invetiatoriu dlu Petru Popoviciu, la cea din Pernév'a unde e invetiatoriu dlu Iosifu Moldovanu precum si la scól'a invetiatorului Savu Mihuti'a din Micalac'a scolari presenti la examene au fost in fie-care scóla preste numerulu de una suta, ér resultatulu de totu multiamitoriú.

De asemenea s'a aflu mare inaintare in scól'a nósttra din Arad-Gaiu, carea de când se afla in manile parintelui Vasiliu Olariu face progrese fórté inbucurátore.

Démna de tóta recunoscinti'a este si scól'a de fete din Sambaténi.

Publiculu cu ocasiunea examenului si-a manifestatu cea mai mare indestulare asupra resultatului obtienutu, si recunoscinti'a dnei invetiátore Iulia Plasia.

Salutandu cu bucuria cele ce ni se comunica, indemnamu pre toti invetiatorii nósttri la munca si perseverantia, prin cari vor ajunge tot la mai multu sporiu si bunu resultatu.

* **Esamenu 'a scól'a nósttra confessionalá din Beliu,** precum ni-se reportéza s'a tienut in 4/16. lun'a curenta, cu unu resultatu laudabilu, ceea ce face onóre dlui invetiatoriu Paul Gavrillette, carele de 22 de ani functionéza cu credintia si zelu neobasitu, in acésta scóla.

* **Advocatu nou** Dlu Dr. Ioanu Suciu, din Sistarovetiu, comitatulu Temisiorii, a depusu dilele trecute cu celu mai bunu succesu censur'a advocatuala, si precum aflám, se va stabili cu locuinti'a in Arad, si aici si-va deschide cancelari'a advocatuala.

Felicitárele nóstre noului aperatoriu alu dreptáti!

* **Carti scolare aprobate.** Cartile de lectura, compuse de dlu Vasilie Petri au obtienutu aprobarea inaltului ministeru reg. ung. de culte si instructiune publica, si adeca: „Legendarulu sau cartea de cetire“ pentru alu 3-le si al 4-le anu de scóla sub Nr. 11295, ex 1889, ér „Noulu Abcedaru Románescu“ sub Nr. 16006 ex 1889.

* **Bibliografia.** Anunciám cu placere, ca in tipografi'a nósttra diecesana din Aradu a aparutu: „Metodic'a scólei poporale“ de profesorulu Dr. Petru Piposiu, partea speciala.

Opulu acest'a este unicu in feliulu seu in literatur'a romana pedagogica; ér numele literariu pre terenulu pedagogicu alu dlui autoriu este bine cunoscutu intre ómenii de scóla.

Cuprinsulu acestui opu este urmatoriulu.

I. Invetiámántulu religiunei. II. Invetiáméntulu intuitivu. III. Scriptolegi'a. IV. Legendarulu. V. Invetiáméntulu limbei materne. VI. Socóta. VII. Geometria. VIII. Geografi'a. IX. Istori'a. X. Istori'a naturala. XI. Fisica. XII. Caligrafi'a. XIII. Desemnulu. XIV. Cántarea. XV. Gimnastic'a.

Pretiuulu cártii este 1 fl. si se poté procurá directu dela tipografi'a diecesana.

Recomendámu acestu opu in deosebit'a atentiune a tuturor ómeniloru de scola.

Concursu.

Se publica pentru postulu invetiatorescu vacantu la scól'a a 2-a din Otlac'a, care este de clas'a prima.

Emolumintele anuale: 300. fl. v. a., 20 fl. v. a. pentru famulatia, 10 fl. v. a. pentru scripturistica, 10 fl. v. a. pentru conferintie; 7 orgii de lemne, din care este a se incaldi si scól'a, 1/4 sesiune de pamentu aratoriu comasatu de clas'a prima, si pasiunea competinta. Cvartiru liberu, cu gradina de legumi, si staulu.

Dela cei ce vor reflectá la acestu postu, se pretinde a) Testimoniu preparandialu, b) Testimoniu despre absolvirea celu putien aloru 2 clase gimnasiale, c) Atestatu despre conduit'a de pana acum, d) Testimoniu de cualificatiune cu prestatiune „buna.“

Aspirantii la acestu postu, sunt avisati cá recursele loru astmodu instruite si adresate comitetului parochialu in Otlac'a, se le adreseze Reverendissimului dnu Petru Chirilescu, inspect. de scóle in Kétegyháza pana in 25. Iuniu st. v. a. c. cand va fi si alegerea, ér pana la alegere se se presenteze in vr'o Dumineca ori serbatóre in fati'a locului, spre a-si aretá desteritatea in tipicu si cántárele bisericesci.

Otlac'a, in 18. Maiu 1889.

Pentru comitetulu parochialu:

Ioanu Franko, m. p.
pres. com. parochialu.

In contielegere cu mine: PETRU CHIRILESCU, prott.

Se eserie concursu pentru statiunea invatiatoréscacantoralá la Biseric'a gr. or. din parochi'a Mékkerék, com. Bihorulul, cu terminu de alegere pre diu'a de 12/24. Iuliu 1889. pre langa urmatoriulu salariu:

1) In bani numerariu 135 fl. 2) Pentru lemne din care se incaldiesce si scól'a 42 fl. 3) Pentru scripturistica si conferintia 5 fl. 4) 18 chibele gráu adunatu prin epitropi'a parochiale. 5) Orzu seu cucuruz adunatu prin epitropi'a parochiale 10 chibele. 6) Cvartiru liberu cu gradina si grajdu. 7) Folosirea a loru 13 jugere de pamentu aratoriu.

Doritorii de ocupá acestu postu trebuie se documenteze cá au absolvatu celu putienu 4 clase gimnasiale seu reale, cá au depus examenulu de cualificatiune cu succesu bunu, si cá suntu in stare, se conduca infintiandulu coru vocalu.

Recursele astfelu instruate se le trimita la Préonoratulu dnu Iosifu Vess'a, protopresviterulu Tincei in Cseffa,

și pana la alegere se se presinte in vr'o Domineca séu serbatóre in biserica se si arate desteritatea in cântare și tipicu.

Alesulu numai dupa unu servitiu de 1 anu, déca va aretá o portare buna si sporiu bunu va fi intaritu definitivu.

Méhkerek, 10. Iuniu 1889. st. n.

Pentru comitetulu parochialu :

Nicolae Rocsinu, m. p.
presiedinte.

In contielegere cu mine : IOSIF VESS'A, m. p. prott.

Pentru deplinirea parochiei a III-a vacanta din opidulu Pecic'a-romana, se deschide concursu cu terminn de 40 de zile dela prim'a publicare.

Emolumintele impreunate cu acést'a parochia sunt :

I., Un'a sesiune comasata din pasculu comunalu dinpreuna cu pasiunea adausa la sesiune in estensiune de 45. jugere pamentu clasificatu de clas'a prima.

II., birul usuatu in comuna dela preste 300 case.

III., o gradina, asia numita sub vii, pamentu aratoriu de clas'a prima, in estensiune de 2 jugere si jumătate, si

IV., stolele indatinate in comuna.

Respectivulu parochu alegendu, se poftesce se fie romanu de nascere, se aiba 8 clase gimnasiale cu maturitate testimoniu de cualificatiune pentru parochii de frunte, se fie in stare a suplini postulu de invetiatoriu la casu de lipsa in o clasa dela scól'a confesionala superióra din loc, fara vre-o remuneratiune. — Se obsérva, cá veduv'a preotésa va folosi jumetate din parochi'a vacanta unu anu intregu in virtutea §-lui 8 din „Regulamentulu pentru parochii.“

Recurrentii se vor presentá in vre-o dumineca ori serbatóre la biserica spre a-si aretá desteritatea in cele rituali ; — recursele pentru parochia adresate catra comitetulu parochialu, le vor substerne parintelui adm. protop. al tractului Arad cu locuinti'a in Curticiu comit. Arad.

Dat din siedinti'a comitetului parochialu din Pecic'a-romana tienuta l'a 14/26. Maiu 1889.

Comitetulu parochialu.

Contielesu cu : MOISE BOCSIANU, m. p. adm. protop.

Pentru deplinirea postului de capeleanu temporalu langa. veteranulu parochu Dionisiu Popescu, dela parochi'a gr. or. romana de class'a II. din Jabar, se escria concursu cu terminu de alegere pe diu'a de 16/28. Iuliu 1889.

Emolumintele sunt : 10 jugere de pamentu aratoriu, 1/3. din intravilanulu parochialu, si 1 3. parte din stola, si din bir — caté u'na mesura de cucuruz in bómbe, — dela 190 numere de case.

Recurrentii sunt poftiti, a-si presentá recursele loru cuvintiosu adjustate parintelui protopresviteru tractualu Georgiu Creciunescu in Belincz, p. u. Kiszetó, celu multu pana la 15/27. Iuliu a. c. si a se presentá in vr'o Dumineca ori serbatore in biserica locala, spre a-si aretá desteritatea in cantari si cuventari bisericesci.

Preferintia vor avé acei recurrenti, cari sunt deprinsi si in art'a musicala, incát se póte direge corulu vocalu de plugari din locu

Comitetulu parochialu gr. or.

In contielegere cu mine : G. CRECIUNESCU m. p., protopresviter.

Pentru deplinirea postului invetiatoiesc, dela scól'a romana gr. or. confesiunala, din Jabar, se escrie concursulu cu terminu de alegere pe diu'a de 16/28. Iuliu 1889.

Emolumintele sunt : in numerariu 200 fl., pausialu de scrisu 5 fl., pentru conferintia 12 fl., pentru 8 orgii de lemne — din cari se incaldiesce si scól'a, — 48 fl., in bucate 15 centenari metrici, — parte grâu, parte cucurusu, 2 1/2 jugere pamentu estra, si 1/2 jugeru intravilan cu locuintie libera ; si câte 40 cr. dela inmormentari, cand va fi poftit a luá parte.

Recursele cuvintiosu adjustate se se tramite pana la 16/27. Iuliu a. c., parintelui protopresviteru Georgiu Creciunescu, cá inspector cerc. de scóle, in Belincz, p. u. Kiszetó.

Dela recurrenti se mai poftesce, a se presentá in biserica locala spre a-si aretá desteritatea in cantari si tipiculu bisericesc, afara d'acea cá se fia deprinsi in art'a musicala, in cât se póta conduce si dirige corulu vocalu din locu.

Comitetulu parochialu gr. or.

In contielegere cu mine : G. CRECIUNESCU, m. p. prot. si inspect. cerc. scol.

Pentru deplinire postului de preotu la parochi'a gr. or. de class'a III. din comun'a Topl'a, — impreunatu cu postulu invetiatoiescu, — se escrie concursulu, cu terminu de alegere, pe diu'a de 30. Iuliu st. v. 1889.

Emolumintele sunt : 30 jugere pamentu parte aratoriu, parte fenatia, 1/2 juger intravilanu, stol'a usuata si biru, — cate un'a mesura cucuruzu in bómbe, — dela 36 numeri de case.

Éra cá salariu invetiatoiesc 1 juger intravilanu ; câte 1 fl. 20 cr. dela 36 numeri de casa si locuintia libera.

Afara de acea din partea venerabilului consistoriu unu ajutoriu anualu de câte 100—150 fl.

Recursele cuvintiosu adjustate, se se tramite parintelui protopopu Georgiu Creciunescu in Belincz p. u. Kiszetó, pana la 28. Iuliu st. v. a. c. éra recurrentii sunt poftiti a-se presentá in biserica locala, spre a-si aretá desteritatea in tipic si cantarile bisericesci.

Comitetulu parochialu gr. or.

In contielegere cu mine : G. CRECIUNESCU, m. p. prott.

Pentru deplinirea parochiei vacante Fenisiu si fili'a Valea-mare, protop. Halmagiului se escrie concursu cu terminul de 30 de zile dela prim'a publicare.

Doritorii de a ocupá acésta parochie sunt avisati a-si trimitte recursele, proveidute cu tóte documintele prescise in Statutul organicu ale adresá comitetului parochialu, si ale trimitte oficiulu protopresviteralu gr. or. romanu in Halmagiu pana la 18. Iuniu a. c.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine : IOANU GROZ'A, m. p. protop.

Licitatiune minuenda.

Ce se va tine in 18/30 Iuniu a. c. la 2 óre d. a. in localitatea scólei din comun'a Pilu-mare, pentru zidirea unei scóle.

Pretulu de esclamaré e 2773 fl. 03 cr. Licitantii din pretulu de esclamaré au se depuna inainte de licitatiune ca vadiu 10% in bani gat'a.

Conditiiunile licitatiunei se potu vedé la oficiulu parochialu din locu.

Pilu-mare, (N.-Pél) in 1. Iuniu 1889.

Oficiulu parochialu.